



Виконавче Агентство з питань освіти, аудіовізуальних засобів і культури

**Програма Еразмус+**  
**Проекти з розвитку потенціалу в галузі вищої освіти**  
**(СВНЕ E+)**

**Інструкція з додаткового компоненту**  
**мобільності**  
Для грантів, присуджених у 2015 р. у рамках конкурсу  
ЕАС/А04/2014

**ВЕРСІЯ 01: 15 ГРУДНЯ 2015 Р.**

**Цю Інструкцію з додаткового напрямку мобільності необхідно читати разом із Інструкцією з використання гранту для проектів СВНЕ E+.**

## Оглавление

1.	Що таке Додатковий компонент мобільності (SMS)? .....	3
2.	Допустимі види діяльності, учасники та тривалість мобільності .....	3
2.1	Студенти.....	3
2.2	Працівники.....	4
2.3	Допустимі види діяльності, тривалість мобільності та організації.....	5
3.	Підготовча діяльність перед началом мобільності.....	6
3.1	Угода між закладами .....	6
3.2	Відбір кандидатів та обов'язкові документи .....	7
3.2.1	Відбір кандидатів.....	7
3.2.2	Грантова угода щодо мобільності студентів і Угоди про навчання з метою навчання та участі у тренінгах.....	8
3.2.3	Грантова угода щодо мобільності працівників і угоди з мобільності.....	9
3.3	Асоціація студентів і випускників Програми Еразмус+ (ESAA).....	9
4.	Здійснення індивідуальної мобільності .....	10
5.	Подальша діяльність наприкінці індивідуальної мобільності .....	10
5.1	Визнання результатів навчання.....	10
5.2	Огляд ЄС: Звіт учасника.....	11
6.	Фінансове управління грантом.....	11
6.1	Загальні зауваження.....	11
6.2	Індивідуальний грант.....	11
6.2.1	Студенти .....	11
6.2.2	Працівники.....	12
6.2.3	Індивідуальне страхування.....	12
6.3	Витрати на проживання.....	13
6.4	Проїзні витрати .....	15
7.	Внесення змін до схеми мобільності.....	16
8.	Перелік документів .....	17

## 1. Що таке Додатковий компонент мобільності (SMS)?

Спеціальний напрям мобільності (далі «SMS») представляє собою додаткову підтримку, яку ЄС надає обраним спільним і структурним проектам з розвитку потенціалу у галузі вищої освіти Програми Еразмус+ (далі – «СВНЕ») для фінансування міжнародної мобільності студентів і працівників з метою навчання, участі у тренінгових подіях та викладання.

Ця Інструкція призначена пояснити проектам СВНЕ, що включають SMS, основні принципи та надати важливі рекомендації, яких необхідно дотримуватися при здійсненні відповідної схеми мобільності.

SMS повинен сприяти цілям проекту (інтегрована мобільність) та розглядатися як додаткова підтримка, надана ЄС для посилення логіки впливу проектів СВНЕ.

Зверніть увагу, що у цій Інструкції термін «бенефіціар(и)» стосується всіх організацій-бенефіціарів, включаючи координатора, що складають партнерство проекту. Тим не менш, в разі необхідності, спеціально використовується термін «координатор» на означення закладу-координатора, що підписав Угоду.

## 2. Допустимі види діяльності, учасники та тривалість мобільності

Напрямок СВНЕ SMS спрямований виключно на три регіони, а саме Західні Балкани, східноєвропейські країни та південно-середземноморські країни (Регіон 1, 2, 3). У випадку багаторегіональних проектів, що включають SMS, цей напрям покриває лише витрати, пов'язані з мобільністю, що стосується лише вищезазначених Країн-партнерів і Країн-членів Програми, що входять до партнерства.

Індивідуальна мобільність повинна відбуватися між організаціями-бенефіціарами, які належать до обраних консорціумів. Вона повинна проходити за кордоном (в іншій країні, ніж країна організації, що направляє, і країна, де проживає працівник/студент) у будь-якій іншій організації-бенефіціарі, залученій до проекту. Стажування для студентів повинні відбуватися за кордоном (в іншій країні, ніж країна організації, що направляє, і країна, де проживає студент протягом свого навчання) у будь-якій відповідній організації, розташованій в одній з країн, залучених до проекту.

Напрямок SMS пропонує організаціям-учасникам можливість організувати діяльність з мобільності у широких стратегічних рамках. Він дозволяє залученим організаціям відповідати на потреби студентів та працівників, а також здійснювати свої внутрішні плани інтернаціоналізації, розвитку потенціалу і модернізації у відповідності та на підтримку інших цілей проекту.

Міжнародна мобільність, що підтримується за цією схемою, повинна відповідати допустимому профілю учасників та потоків мобільності між Країнами-партнерами Програми (далі – «КПК») та Країнами-членами Програми (далі – «КЧП»), як указано нижче.

### 2.1 Студенти

Студенти повинні бути зареєстровані у вищому навчальному закладі (ВНЗ), залученому до обраного проекту СВНЕ, та навчатися за програмою, що веде до отримання визнаного ступеню або іншої визнаної кваліфікації третього рівня (до і включно з рівнем докторантури). У випадку мобільності з метою навчання, студенти повинні навчатися принаймні на другому курсі вищої освіти. Ця умова не застосовується до стажувань.

У таблиці нижче подані допустимі потоки мобільності студентів:

Напрями діяльності	З КПК до КПК	З КПК до КЧК	З КЧК до КПК	З КЧК до КЧК
Навчання	X	X	X	Недопустимо
Стажування	X	X	X	Недопустимо

## 2.2 Працівники

В рамках SMS мобільність працівників допускається з метою виконання таких двох типів діяльності:

- **Діяльність з викладання:** ця діяльність дозволяє викладацькому складу ВНЗ або штатним працівникам з будь-якої організації-учасника викладати у ВНЗ-бенефіціарі за кордоном.
- **Діяльність з участі у тренінгах** в одній з країн консорціуму: ця діяльність підтримує підвищення кваліфікації викладацького та невикладацького штатного персоналу ВНЗ у формі:
  - a) участі у структурованих курсах, включаючи професійно спрямовані мовні курси, або у тренінгових подіях за кордоном (за виключенням конференцій);
  - b) стажування/періоди спостереження/тренінги у ВНЗ-бенефіціарі або іншій відповідній організації за кордоном.

У таблиці нижче подані припустимі потоки мобільності працівників:

Напрями діяльності	Працівники з ВНЗ-бенефіціарів	Працівники не з ВНЗ-бенефіціарів	З КПК до КПК	З КПК до КЧК	З КЧК до КПК	З КЧК до КЧК
Викладання	X	X	X	X	X	Недопустимо
Тренінги	X	Недопустимо	X	X	Недопустимо	Недопустимо

У розділі 2.3 нижче підсумовані допустимі види діяльності за напрямом SMS, а також допустимі тривалість, мета та організації, залучені до індивідуальної мобільності.

### 2.3 Допустимі види діяльності, тривалість мобільності та організації

	Мета	Тривалість	Організація, що приймає	Типи діяльності/цілі з мобільності
СТУДЕНТИ	Період навчання	Мін. 3 місяці (або 1 академічний семестр) – макс. 12 місяців ➤ включаючи додатковий період стажування, якщо такий запланований	ВНЗ-бенефіціар	Той самий студент може брати участь у періодах мобільності, що разом складають не більше 12 місяців <sup>1</sup> на цикл навчання <sup>2</sup> , незалежно від кількості і типу видів діяльності з мобільності: <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ протягом першого циклу навчання (бакалаврат або еквівалент), включаючи короткий цикл (рівні 5 і 6 Європейської рамки кваліфікацій);</li> <li>▪ протягом другого циклу навчання (магістратура або еквівалент – рівень 7 ЄРК);</li> <li>▪ протягом третього циклу як аспірант або докторант (аспірантура/докторантура, або рівень 8 ЄРК).</li> </ul>
	Стажування	2-12 міс.	Будь-яке відповідне місце (бенефіціар або не бенефіціар) у країні, залученій до консорціуму	
ПРАЦІВНИКИ	Викладання	Від 5 днів до 2 місяців	ВНЗ-бенефіціар	Штатні викладачі ВНЗ або працівники підприємств з метою викладання у ВНЗ-бенефіціарі.
	Тренінги	➤ за виключенням часу проїзду; ➤ мін. 8 годин на тиждень (або будь-який період менше)	ВНЗ-бенефіціар або будь-яка відповідна організація у країні, залученій до консорціуму. Країна призначення повинна бути іншою, ніж країна походження.	Підтримка підвищення кваліфікації викладацького та невикладацького складу ВНЗ: <ol style="list-style-type: none"> <li>a) участь у структурованих курсах, включаючи професійно орієнтовані мовні тренінги або тренінгові події за кордоном (за виключенням конференцій);</li> <li>b) стажування/періоди спостереження/тренінги у ВНЗ-бенефіціарі або іншій відповідній організації за кордоном.</li> </ol>

<sup>1</sup> Попередній досвід за Дією 1 Е+ «Кредитна мобільність», Credit Mobility, Програмою Еразмус навчання протягом життя та Програмою Еразмус Мундус зараховується до 12 місяців на цикл навчання.

<sup>2</sup> У програмах з одним циклом навчання, таким як медицина, студент може провести до 24 місяців, здійснюючи мобільність.

Щоб отримати внесок СВНЕ на витрати, пов'язані з мобільністю, мобільність студентів і працівників повинна бути здійснена і завершена протягом періоду допустимості Грантової угоди, включаючи будь-які зміни до неї. Мобільність, що перевищує максимальну дозволена тривалість або період допустимості Грантової угоди, не вважатиметься допустимою<sup>3</sup>.

Види діяльності, що виконуються за напрямом SMS, можна розділити на три етапи:

- **Підготовча діяльність** до початку мобільності, включаючи практичну організацію, відбір учасників, укладання угод з бенефіціарами та учасниками, мовну/міжкультурну/пов'язану із завданням підготовку учасників перед від'їздом;
- **Здійснення** діяльності з мобільності;
- **Подальша діяльність** в кінці мобільності, включаючи оцінку діяльності, офіційне визнання – в разі доречності – навчальних результатів учасників протягом діяльності, а також розповсюдження і використання результатів проекту.

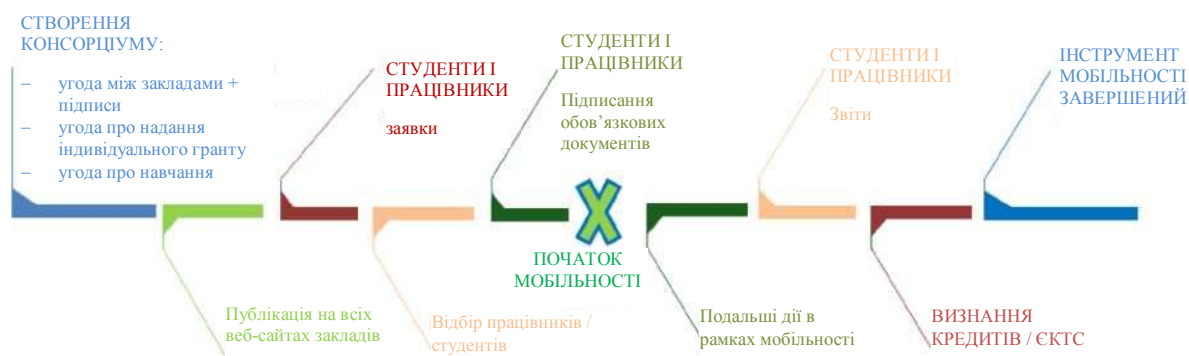
### 3. Підготовча діяльність перед началом мобільності

Підготовча діяльність, що передуює початку індивідуальної мобільності, включає широкий діапазон практичних організаційних заходів, які необхідно забезпечити, перш ніж зможе ефективно відбутися індивідуальна мобільність. Організації-бенефіціари, залучені до схеми мобільності, повинні обговорити й узгодити принципи та процедури, яких необхідно дотримуватися при здійсненні схеми мобільності. Це включає підготовку обов'язкових документів, пов'язаних з організацією мобільності (тобто Угоди між закладами) та інших документів, пов'язаних з індивідуальною мобільністю (тобто *Угоди про надання гранту студенту/працівнику* та Освітні угоди/Угоди щодо мобільності з метою навчання, участі у тренінгу або викладання).

Схему мобільності необхідно здійснювати у відповідності до стандартів якості, що вимагаються Програмою E+, а відбір учасників необхідно провдоити, цілком дотримуючись принципів прозорості та чесності на всіх його етапах.

Ретельна підготовка схеми мобільності, включаючи взаємоузгоджену методологію та процес прийняття рішень у консорціумі, є важливим аспектом SMS. Це забезпечить ефективне виконання мобільності та обмежить випадки непорозумінь або неналежного менеджменту на подальших етапах.

SMS будуватиметься за такою схемою.



#### 3.1 Угода між закладами

Усі принципи та способи здійснення SMS необхідно викласти в Угоді між закладами.

<sup>3</sup> Зверніть увагу, що індивідуальна мобільність не може перевищувати максимальної тривалості, указаної у розділі 2.3, але може бути продовженою з поважних академічних причин за межі періоду допустимої тривалості СВНЕ E+ як «мобільність із нульовим грантом».

Угода між закладами – обов’язковий документ, який повинні узгодити та підписати всі організації-бенефіціари, перш ніж відбирати кандидатів серед студентів та працівників. Виконавче Агентство може у будь-який час запитати копію Угоди між закладами для цілей моніторингу або перевірки.

Шаблон Угоди між закладами знаходиться на сторінці:

[https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capacity-building-in-higher-education\\_en](https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capacity-building-in-higher-education_en)

Цей шаблон містить набір мінімальних вимог, які необхідно зберегти. Проте, від консорціумів очікується, що вони додаватимуть статті та конкретні положення стосовно управління та здійснення схеми мобільності, яку перед тим обговорили та узгодили всі бенефіціари.

Крім того, рекомендується включити до угоди конкретні показники, пов’язані з різними етапами здійснення схеми мобільності, ролями, які відіграють три головні учасники (організація, що направляє, організація, що приймає та студент/працівник), процес прийняття рішень із висуванням ради або керівного комітету, процедури оскарження та заходів забезпечення загальної якості, які мають бути наявними протягом всього здійснення індивідуальної мобільності. Угода між закладами повинна містити чіткі положення, пов’язані з визнанням навчання і тренінгів, проведених за кордоном студентами та працівниками.

Угода між закладами повинна встановлювати загальні принципи Хартії Еразмус з вищої освіти (ЕСНЕ)<sup>4</sup>, яких повинні дотримуватися організації, залучені до схеми мобільності. Цією Угодою між закладами, організації, що направляють, та організації, що приймають з Країн-членів програми та допустимих Країн-партнерів Програми беруть на себе обов’язок забезпечити мобільність високої якості. З цією метою вони також забезпечують, що учасники, яких вони надсилають, добре підготовлені до мобільності, включаючи досягнення необхідного рівня володіння мовою, та надають належну мовну підтримку учасникам, яких приймають. З метою мовної підготовки можна скористатися перевагами наявних можливостей всередині закладу.

В усіх випадках, бенефіціари будуть зобов’язані за контрактом надати високоякісні послуги, а їх робота буде контролюватися в рамках загального моніторингу проектів СВНЕ, враховуючи, окрім іншого, і відгуки, надані студентами і працівниками.

## **3.2 Відбір кандидатів та обов’язкові документи**

### **3.2.1 Відбір кандидатів**

Кандидати на грант з мобільності повинні звертатися безпосередньо до своїх організацій, які повинні бути бенефіціарами консорціуму, обраного за СВНЕ. Відбір студентів і працівників – а також процедура присудження грантів – мають бути чесними, прозорими, послідовними, незалежно від етнічної групи, віросповідання, сексуальної орієнтації або політичних поглядів кандидатів, і бути добре задокументованими. Уся відповідна інформація повинна бути доступною для всіх сторін, залучених до процесу відбору, а саме, організації, що направляє, організації, що приймає, та потенційних кандидатів.

Очікується, що консорціум установить і узгодить набір загальних вимог та критеріїв, які необхідно застосовувати під час відбору і оцінювання кандидатів. Ці вимоги необхідно своєчасно опублікувати (оприлюднити) на веб-сайті проекту, щоб усі потенційні кандидати могли легко отримати до них доступ. Очікується, що кожна організація-бенефіціар створить на своєму веб-сайті/порталі спеціальні посилання, які будуть перенаправляти потенційних кандидатів на відповідну сторінку проекту.

Ці критерії можуть, наприклад, включати:

---

<sup>4</sup> Зверніть увагу, що хоча ВНЗ з Країн-членів Програми повинні підписати ЕСНЕ заздалегідь, від ВНЗ з Країн-партнерів не вимагається її підписання. Проте, вони зобов’язані дотримуватися її принципів, які необхідно включити до Угоди між закладами. Шаблон ЕСНЕ можна знайти тут: [http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/doc/he-charter\\_en.pdf](http://ec.europa.eu/education/opportunities/higher-education/doc/he-charter_en.pdf)

- *для студентів*: академічну успішність кандидата, попередній досвід мобільності, мотивацію, володіння відповідною мовою, попередній досвід у країні призначення (тобто повернення до країни походження), тощо;
- *для працівників*: профіль, що відповідає потребам проекту, пріоритет для кандидатів, що пойдуть за корон вперше, особливі вимоги до досвіду (наприклад, менш досвідчені на відміну від більш досвідчених працівників), обмеження на можливу кількість мобільностей на одного працівника протягом певного часу, тощо.

Щоб забезпечити відповідне візуальне представлення можливостей з мобільності, що пропонуються в рамках проектів, організації-бенефіціари зобов'язуються передавати та поширювати інформацію про схему мобільності у своїх організаціях.

Згідно зі Статтею II.4 Угоди, бенефіціари вживають усіх необхідних заходів для запобігання будь-якій ситуації, що загрожує неупередженому та об'єктивному виконанню Угоди на ґрунті економічного інтересу, політичних або національних вподобань, родинних або емоційних зв'язків або будь-яких інших спільних інтересів («конфлікт інтересів»). Протягом всього процесу відбору очікується, що бенефіціари вживатимуть необхідних заходів, щоб запобігти будь-якому конфлікту інтересів стосовно осіб, яких можуть запросити до участі в органах відбору або процесі відбору студентів і працівників.

Агентство зберігає за собою право перевірити доцільність вжитих заходів і може вимагати вжити додаткових заходів протягом певного терміну.

Нарешті, кандидатам до участі у мобільності має бути надана можливість оскаржити рішення про відхилення заявки. Консорціум повинен надати зрозумілу інформацію щодо процедури, якої необхідно дотримуватися, щоб подати таку скаргу.

### **3.2.2 Грантова угода щодо мобільності студентів і Освітні угоди з метою навчання та участі у тренінгах**

Перед від'їздом кожного відібраного студента просять підписати угоду, що була попередньо узгоджена між організацією, що направляє, та організацією, що приймає. Ця угода містить конкретні положення щодо тривалості стипендії, фінансової підтримки, яку отримають студенти, способів оплати, вимог до страхування протягом мобільності, а також інші загальні умови, яких необхідно дотримуватись.

*Угода про надання гранту для студента* включає два типи *Освітніх угод*, що повинні застосовуватися залежно від цілі мобільності: *Угоду щодо навчання* та *Угоду щодо стажування*. Перша встановлює заплановані навчальні результати для періоду навчання за кордоном і визначає положення щодо офіційного визнання. Друга визначає навички та компетенції, які студент має набути наприкінці стажування.

Перш ніж здійснювати мобільність, обидва типи *Угод щодо навчання* необхідно узгодити із студентами та призначеними відповідальними працівниками від імені організації, що направляє, та організації, що приймає. Підписуючи *Угоду про надання гранту студенту* та відповідні додатки, студенти зобов'язуються, мірою своїх можливостей, досягнути навчальних результатів та робочих цілей, встановлених в угоді з організацією, що направляє, та організацією, що приймає. Проте, з непередбачених причин, до запланованої індивідуальної мобільності, як зазначено в *Угоді про надання гранту студенту*, можуть вноситись зміни: наприклад, вона може бути перервана, припинена або подовжена. У такому випадку необхідно посилатись на Додаток II шаблону Грантової угоди (Загальні умови).

Крім того, можливі зміни можуть вноситись до початкового плану навчання або стажування під час мобільності, коли студент уже розпочав свою діяльність. У цьому випадку будь-які



зміни необхідно внести до *Угоди щодо навчання* та засвідчити їх підписами відповідальних осіб у закладі, що направляє, закладі, що приймає, а також підписом студента<sup>5</sup>.

*Угода про надання гранту студенту* та підтримка індивідуальної мобільності не пов'язані безпосередньо з успішністю учасника або кількістю кредитів ЄКТС, отриманих студентом. Проте, університет, що приймає, може залишити за собою право припинити *Угоду про надання гранту студенту* в односторонньому порядку у випадку, якщо студент порушить *Угоду про надання гранту студенту* та буде діяти всупереч цілям стипендій на мобільність СВНЕ.

Після відбору, разом із попередньою документацією студенти повинні отримати *Студентську хартію Еразмус+*, де викладені права та обов'язки студента стосовно періоду навчання або стажування за кордоном, та пояснені різноманітні кроки, які необхідно виконати перед, протягом та після мобільності.

Шаблон *Угоди про надання гранту студенту*, включаючи дві *Угоди щодо навчання* та *Студентську хартію Еразмус+*, доступний на веб-сайті ЕАСЕА за посиланням:

<https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capadty-building-in-higher-education en>

Консорціумам настійливо рекомендується використовувати існуючі наявні шаблони. В разі доцільності, до цих шаблонів можуть бути додані особливі умови, якщо вони узгоджені між бенефіціарами. Не дозволяється вилучати з шаблонів існуючі положення.

### 3.2.3 Грантова угода щодо мобільності працівників і угоди з мобільності

Подібно до студентської мобільності, відібрані працівники також повинні підписати індивідуальну *Угоду про надання гранту працівнику*. Відбір працівників буде проводитися організацією, що направляє, на ґрунті проекту програми мобільності, поданого працівником після консультацій з організацією, що приймає. У будь-якому випадку, до від'їзду програма мобільності повинна бути узгоджена організацією, що направляє, та організацією, що приймає (шляхом обміну електронними або звичайними листами).

І організація/підприємство, що направляє, і організація/підприємство, що приймає, несуть відповідальність за якість періоду мобільності за кордоном.

*Угода про надання гранту працівнику* включає два типи *Угод з мобільності*, що повинні застосовуватися залежно від цілі мобільності: *Угоду з мобільності з метою навчання* та *Угоду з мобільності з метою участі у тренінгу*. Угоди обох типів повинні окреслювати загальні цілі мобільності працівників з метою викладання або участі у тренінгах, види діяльності, які будуть здійснені, а також додану цінність, яку представляє ця мобільність, та очікувані результати і вплив. Їх підписують дві організації, залучені до індивідуальної мобільності, та працівник.

Шаблон *Угоди про надання гранту працівнику*, включаючи два типи *Угод з мобільності*, доступний на веб-сайті ЕАСЕА за посиланням:

<https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capacity-building-in-higher-education en>

Консорціумам настійливо рекомендується використовувати існуючі наявні шаблони. В разі доцільності, до цих шаблонів можуть бути додані особливі умови, якщо вони узгоджені між бенефіціарами. Не дозволяється вилучати з шаблонів існуючі положення.

## 3.3 Асоціація студентів і випускників Програми Еразмус+ (ESAA)

Студенти, що були відібрані і беруть участь у напрямі SMS, повинні зареєструватися в Асоціації студентів і випускників Програми Еразмус+ на такому веб-сайті: [http://www.esaa-eu.org/#get\\_involved](http://www.esaa-eu.org/#get_involved)

<sup>5</sup> Зміни до *Освітньої угоди* протягом індивідуальної мобільності необхідно узгодити між трьома сторонами. Вони можуть набувати чинності шляхом обміну електронними листами або підпису трьома зацікавленими сторонами.

Ця Асоціація об'єднує всіх студентів та випускників, які отримали фінансову підтримку Європейського Союзу. Вона пропонує динамічну платформу для створення мереж ділових контактів, професійного розвитку та міжкультурного навчання, водночас рекламуючи європейську вищу освіту та співпрацю в усьому світі. ESAA може покращити досвід обміну студентів та кар'єрні перспективи студентів Еразмус+.

ESAA пропонує своїм членам широкий діапазон можливостей, об'єднуючи під одним дахом чотири існуючі організації:

- Асоціацію студентів і випускників Еразмус Мундус (EMA)
- Мережу студентів Еразмус (ESN)
- Фундацію garagErasmus
- Мережу OCEANS Network

#### **4. Здійснення індивідуальної мобільності**

Після завершення відбору кандидатів (студентів і працівників) та вирішення практичних організаційних питань може розпочинатися індивідуальна мобільність. Очікується, що бенефіціари будуть здійснювати постійне доопрацювання індивідуальної мобільності. Необхідно встановити постійний моніторинг якості досвіду навчання, викладання та тренінгів.

##### **Інструмент мобільності EACEA**

EACEA розробило базу даних, що слугуватиме цілі допомогти координаторам в управлінні індивідуальною мобільністю, збереженні інформації щодо діяльності відібраних кандидатів, напрямів мобільності, отриманих кредитів, отриманих коштів, та надаватиме координаторам автоматичні звіти.

Зверніть увагу, що цей інструмент відрізняється від інструмента мобільності, який необхідно використовувати для відстеження мобільності за Ключовою дією 1 «Міжнародна кредитна мобільність» Програми Еразмус+.

Як тільки відбір учасника завершено, заклад-координатор повинен закодувати загальну інформацію щодо учасника та типу діяльності з мобільності, яку він буде виконувати (наприклад, ім'я учасника, пункт призначення, тривалість мобільності тощо) в інструменті мобільності EACEA.

Координатор проекту СВНЕ відповідає за оновлення інструмента мобільності EACEA і внесення будь-яких змін, що сталися серед учасників або у діяльності протягом виконання проекту СВНЕ. Агентство залишає за собою право просити координаторів регулярно оновлювати інструмент мобільності в цілях, пов'язаних із загальним статистичним аналізом та кількісним оцінюванням.

Крім того, координатор повинен подати звіт про мобільність, отриманий з інструменту мобільності EACEA, згідно з обов'язками звітування, визначеними у Грантовій угоді, підписаній з EACEA.

Інструмент мобільності EACEA доступний за посиланням: <https://eacea.ec.europa.eu/mobility/>

Для здійснення першого доступу координатор отримає пароль. На веб-сайті інструмента доступні технічні інструкції користувача.

#### **5. Подальша діяльність наприкінці індивідуальної мобільності**

##### **5.1 Визнання результатів навчання**

Організації з Країни-члена Програми та Країн-партнерів, що беруть участь в обміні в рамках мобільності, офіційно зобов'язанні визнати кредити, отримані під час мобільності за кордоном або протягом стажування, якщо воно є складовою навчальної програми студентів.

Організація, що приймає, повинна надати студенту та його ВНЗ виписку або сертифікат про проходження практики, що підтверджують результати узгодженої програми. Ці документи є складовою *Освітніх угод* (Таблиця D), що знаходяться у додатках до *Угоди про надання гранту студенту*.

Стосовно мобільності персоналу, заклади, що направляють, повинні забезпечити, що результати навчання працівників, що беруть участь у мобільності, після повернення даного працівника відповідним чином визнані, поширюються і широко використовуються всередині організації та за її межами.

## **5.2 Огляд ЄС: Звіт учасника**

Наприкінці періоду знаходження за кордоном усі студенти і працівники, що здійснили діяльність з мобільності, повинні заповнити та подати Звіт учасника. Університети-бенефіціари, залучені до схеми мобільності, повинні забезпечити, що студенти і працівники добре усвідомлюють обов'язок заповнити Звіт учасника, та що це робиться щодо положення індивідуальної *Угоди про надання гранту студенту/працівнику*, яку вони підпишуть із відібраними студентами та працівниками.

До студентів звернуться з проханням заповнити звіт за 30 днів до завершення мобільності, а працівників попросять заповнити відповідний звіт наприкінці досвіду мобільності.

Від консорціумів вимагатиметься частково або повністю відшкодувати Агентству гранти ЄС тих студентів та працівників, які не подали Звіт учасника. Відшкодування не вимагатиметься, якщо студенту або працівнику завадили завершити заплановану діяльність за кордоном обставини непереборної сили (форс мажор). Про такі випадки необхідно своєчасно повідомляти Агентство.

## **6. Фінансове управління грантом**

### **6.1 Загальні зауваження**

Бюджет, наданий для здійснення SMS, та бюджет, наданий для виконання проекту СВНЕ, необхідно розділяти. За жодних обставин не дозволяється переносити кошти між проектами СВНЕ та напрямом SMS.

Бюджет, наданий для SMS, призначений виключно для покриття витрат, пов'язаних з індивідуальною мобільністю, і його не можна використовувати для інших цілей. Індивідуальна фінансова підтримка за цим компонентом призначена для покриття двох конкретних видів витрат, понесених студентами і працівниками: витрат на проживання та проїзних витрат.

Внесок на покриття цих витрат ґрунтується на принципах одиничної вартості витрат, як визначено у розділі 3.3 Інструкції з використання гранту для проектів СВНЕ.

### **6.2 Індивідуальний грант**

#### **6.2.1 Студенти**

Підписуючи *Освітню угоду*, студенти мають право отримати грант ЄС, що допоможе їм протягом періоду навчання/стажування за кордоном.

Студенти, що беруть участь у СВНЕ SMS, звільняються від сплати за навчання, реєстрацію, іспити та доступ до лабораторної та бібліотечної бази у закладі, що приймає. Проте, невелика платня може стягуватися за такі послуги як страхування, студентські спілки та використання різноманітних матеріалів, таких як фотокопії, лабораторні продукти, на тій самій основі, що стягується з місцевих студентів. Студенти, що від'їжджають, не повинні сплачувати жодних додаткових платежів у зв'язку з організацією або адмініструванням їх періоду мобільності. За жодних умов ВНЗ-бенефіціарам не дозволяється автоматично вираховувати цю платню з індивідуальних грантів.

Датою початку стипендії вважається перший день, коли студенту необхідно бути присутнім в організації, що приймає. Наприклад, це може бути дата початку нового курсу/перший день на роботі, вітальна зустріч, організована закладом, що приймає, або мовні та міжкультурні курси; це може включати відвідування мовних курсів, організованих або наданих іншими організаціями, окрім ВНЗ, що приймає, якщо ВНЗ, що направляє, вважає це доцільною частиною періоду мобільності за кордоном.

Датою завершення вважається останній день, коли студенту потрібно бути присутнім в організації, що приймає. Наприклад, це може бути останній день екзаменаційної сесії/курсу/обов'язкового періоду перебування.

Підтверджені дати початку та завершення мобільності студента необхідно вказати у *виписці із залікової відомості*, яку видає заклад, що приймає, у випадку мобільності з метою навчання, та *сертифікат про проходження стажування* у випадку мобільності з метою стажування. Ці документи є складовими *Освітніх угод*, що додаються до індивідуальної *Угоди про надання гранту студенту*. Бенефіціар може додати декларацію організації або підприємства, що приймає, замість включення її до виписки із заліково-екзаменаційної відомості або сертифікату про проходження стажування. Всі дати необхідно правильно вказати в інструменті мобільності EACEA.

Студенті і працівники, які беруть участь у CBHE SMS, не можуть водночас бути бенефіціарами грантів навчальної мобільності за Ключовою дією 1 Програми Еразмус+, і навпаки.

Мобільність студентів може поєднувати період навчання із періодом стажування на будь-якому відповідному робочому місці, а також фокусуватися виключно на підготовці на робочому місці. В обох випадках студенти можуть мати право отримати компенсацію за діяльність, виконану протягом періоду стажування.

Право на будь-які гранти або позики, надані студентам для навчання в їх закладі походження, повинно зберігатися протягом періоду, проведеного за кордоном.

### **6.2.2 Працівники**

Підписуючи *Угоду про мобільність*, працівники мають право отримати грант ЄС, щоб допомогти їм протягом періоду тренінгу та/або викладання за кордоном.

Дата початку та дата завершення стипендії стосується першого та останнього дня діяльності, яку, як очікується, виконає працівник в організації, що приймає, як погоджено в *Угоді про надання гранту працівнику* та *Угоді про мобільність*, що до неї додається. Підтвердження цих дат надається у Свідectві про участь, яке видає заклад, що приймає.

### **6.2.3 Індивідуальне страхування**

Організації, залучені до напряму SMS, зобов'язані мати ефективні процедури та заходи для сприяння та гарантії безпеки й захисту студентів і працівників, які беруть участь у мобільності. Учасники мають бути застрахованими від ризиків, пов'язаних з участю у цій діяльності. Організатори проекту самі обирають найбільш доцільний страховий поліс відповідно до типу проекту, що виконується, та форматів страхування, що існують на національному рівні. Крім того, якщо на учасників уже поширюються існуючі поліси страхування організаторів проекту, не обов'язково придбавати спеціальне страхування для конкретного проекту.

У будь-якому випадку, мають покриватися такі напрями:

- якщо доцільно, страхування подорожуючих (включаючи пошкодження або втрату багажу);
- відповідальність третьої сторони (включаючи, за необхідності, страхування професійної відповідальності або страхування від шкоди внаслідок професійних помилок);

- страхування від нещасливих випадків та серйозних захворювань (включаючи постійну або тимчасову неприцездатність);
- смерть (включаючи репатріацію у випадку виконання проектів за кордоном).

Індивідуальна *Угода про надання гранту студенту/працівнику* повинна містити посилання на страхове покриття протягом мобільності.

### 6.3 Витрати на проживання

Особам, які беруть участь у схемах мобільності, надається фінансова підтримка на покриття витрат, понесених протягом мобільності, таких як добові, житло, використання громадського транспорту та добровільного страхування здоров'я (див. *Угоду про надання гранту студенту/працівнику*). Як указано в Інструкціях з Програми Еразмус+ та нижче в цьому документі, надана сума залежить від країни призначення, з одного боку, та країни походження мобільності, з другого, чи то Країна-партнер, чи Країна-член Програми.

У відповідності до положень, що містяться в *Угоді про надання гранту студенту/працівнику*, значний відсоток гранту на індивідуальну мобільність виплачується студенту або працівнику авансом на момент початку мобільності, щоб допомогти особі належним чином влаштуватись у країні, що приймає, та відповідній організації. Це необхідно указати в угоді, яка підписується з відібраним студентом або працівником.

#### ВИТРАТИ НА ПРОЖИВАННЯ: СТУДЕНТИ

КРАЇНИ, ЩО ПРИЙМАЮТЬ	Студенти з Країн-партнерів Сума (на місяць)	Студенти з Країн-членів Програми Сума (на місяць)
Данія, Ірландія, Франція, Італія, Австрія, Фінляндія, Швеція, Великобританія, Ліхтенштейн, Норвегія	850€	Недопустимо
Бельгія, Чеська Республіка, Німеччина, Греція, Іспанія, Хорватія, Кіпр, Люксембург, Нідерланди, Португалія, Словенія, Ісландія, Туреччина	800€	Недопустимо
Болгарія, Естонія, Латвія, Литва, Угорщина, Мальта, Польща, Румунія, Словаччина, колишня Югославська Республіка Македонія	750€	Недопустимо
Албанія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Сербія і Косово <sup>6</sup> Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова, Територія України, визнана міжнародним правом, Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Мороко, Палестина <sup>7</sup> , Сирія, Туніс	750€	650€
Всі інші Країни-партнери Програми	Недопустимо	Недопустимо

Сума, що відповідає вартості проживання, виплачується повністю і безпосередньо відповідному студенту згідно з умовами, встановленими у Грантовій угоді.

**Щоб забезпечити, що, з одного боку, студенти, що беруть участь у мобільності, отримають повну суму, передбачену на витрати на проживання, та, з іншого боку, що організації-учасники не понесуть бюджетних утрат в результаті змін обмінного курсу з**

<sup>6</sup> Це визначення без упередження щодо позицій відносно статусу і у відповідності з резолюцією 1244 РБ ООН та Висновком МКЮ щодо Декларації незалежності Косова.

<sup>7</sup> Це визначення не слід розглядати як визнання Держави Палестини, воно діє без упередження щодо індивідуальних позицій Держав-Членів з цього питання.

**або в євро, консорціумам настійливо рекомендується управляти грантами SMS через рахунки в євро.**

Ці суми встановлюються на щомісячній основі, виходячи з припущення, що місяць мобільності складається з 30 днів. У випадку неповних місяців, фінансова підтримка Еразмус+ розраховується множенням кількості днів у неповному місяці на 1/30 одиничної вартості витрат на місяць. Інструмент мобільності ЕАСЕА надає автоматичний розрахунок внеску на витрати на проживання, який мають право отримати студенти і працівники.

- *Наприклад, студент з Каїрського університету був відібраний для навчання на рівні магістра (EQF/ISCED 6) в Університеті Риму. Дата початку 21/09/2017, а дата завершення – 28/03/2018. Загальна тривалість складе 6 місяців і 8 днів. Розрахунок для отримання загального внеску на витрати на проживання виглядає таким чином:*

$$(6 \text{ місяців} \times 850\text{€}) + (850\text{€} : 30\text{дд}) \times 8\text{дд} = 5\,326,7\text{€}$$

### ВИТРАТИ НА ПРОЖИВАННЯ: ПРАЦІВНИКИ

КРАЇНИ, ЩО ПРИЙМАЮТЬ	Працівники з Країн-партнерів Сума (на місяць)		Працівники з Країн-членів Програми Сума (на місяць)	
	до 14 дня включно	з 15-го по 60-й день	до 14 дня включно	з 15-го по 60-й день
Данія, Ірландія, Нідерланди, Швеція, Великобританія	160€	112€	Недопустимо	
Бельгія, Болгарія, Чеська Республіка, Греція, Франція, Італія, Кіпр, Люксембург, Угорщина, Австрія, Польща, Румунія, Фінляндія, Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія, Туреччина	140€	98€	Недопустимо	
Німеччина, Іспанія, Латвія, Мальта, Португалія, Словаччина, колишня Югославська Республіка Македонія	120€	84€	Недопустимо	
Естонія, Хорватія, Литва, Словенія	100€	70€	Недопустимо	
Албанія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Сербія і Косово <sup>8</sup> Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова, Територія України, визнана міжнародним правом, Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Марокко, Палестина <sup>9</sup> , Сирія, Туніс	100€	70€	160€	112€
Всі інші Країни-партнери Програми	Недопустимо		Недопустимо	

Консорціуми можуть або надати суму, що відповідає внеску на покриття витрат на проживання безпосередньо відповідному працівнику, або надати учаснику індивідуальну підтримку у формі прямого надання необхідних послуг індивідуальної підтримки (наприклад, оплата готелю, добових, місцевого транспорту, особистого або добровільного страхування здоров'я). У такому випадку бенефіціар повинен забезпечити, що надання послуг відповідає необхідним стандартам якості та безпеки.

В залежності від тривалості мобільності від 5 до 14 днів та від 15 до 60 днів застосовуються різні суми на покриття витрат на проживання. Інструмент мобільності ЕАСЕА надає автоматичний розрахунок внеску на витрати на проживання, який мають право отримати студенти і працівники.

<sup>8</sup> Це визначення без упередження щодо позицій відносно статусу і у відповідності з резолюцією 1244 РБ ООН та Висновком МКЮ щодо Декларації незалежності Косова.

<sup>9</sup> Це визначення не слід розглядати як визнання Держави Палестини, воно діє без упередження щодо індивідуальних позицій Держав-Членів з цього питання.

Наприклад, працівник їде з метою викладання з Єреванського університету до Антверпенського університету. Дата початку 06/10/2016, завершення – 25/10/2016: тривалість дорівнює 20 днів. На основі різних одиничних вартостей витрат, загальний внесок на покриття витрат на проживання розраховується таким чином:

$$(140\text{€} \times 14\text{дд}) + (98\text{€} \times 6\text{дд}) = 1\,960\text{€} + 588\text{€} = 2\,548\text{€}.$$

Зверніть увагу, що у випадку мобільності працівників заклади можуть вирішити додати не більше 2 днів проїзду до розрахунку остаточної тривалості, а отже, і витрат на проживання. У вищенаведеному прикладі тривалість, таким чином, складатиме 22 дні:

$$(140\text{€} \times 14\text{дд}) + (98\text{€} \times 8\text{дд}) = 1\,960\text{€} + 784\text{€} = 2\,744\text{€}.$$

#### 6.4 Проїзні витрати

Стипендії Еразмус+ покривають проїзні витрати, понесені студентами та працівниками з місця походження (свої організації у партнерстві) до місця проведення діяльності та назад (включаючи візові збори та відповідне обов'язкове страхування, страхування подорожуючих і вартість скасування). Діяльність та відповідні поїздки повинні виконуватися у країнах бенефіціарів проекту.

За замовчанням, місцем походження вважається місце, де розташована організація, що направляє, а місце проведення – місце, де знаходиться організація, що приймає. Якщо пункт від'їзду не співпадає з організацією, що надсилає, необхідно отримати попередній дозвіл Агентства.

Внесок на покриття понесених транспортних витрат надається на основі принципу діапазонів відстані і змінюється в залежності від відстані, як зазначено у таблиці нижче. Для визначення застосовного діапазону відстаней бенефіціар повинен скористатися онлайновим калькулятором відстані на сайті Комісії за посиланням: [http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance\\_en.htm](http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/tools/distance_en.htm).

Отримавши відповідну відстань, в інструменті мобільності ЕАСЕА слід обрати застосовний діапазон відстані для кожної індивідуальної мобільності. Інструмент автоматично розрахує застосовну суму.

Розрахунок гранту ґрунтується виключно на застосуванні одиничної вартості витрат і не залежить від фактичних витрат, зазначених під час поїздки. Для визначення остаточного допустимого гранту, отриманого в результаті аналізу заключного звіту, будуть використані суми одиничних вартостей витрат, визначені для покриття проїзних витрат працівників і студентів.

І у випадку мобільності студентів, і у випадку мобільності працівників, заклад може або надати безпосередньо учаснику одиничну вартість витрати, що відповідає даному діапазону відстаней, або надати учаснику проїзну підтримку у формі безпосереднього надання необхідних послуг з проїзної допомоги. У такому випадку, заклад повинен забезпечити, що надані послуги відповідають необхідним стандартам якості та безпеки.

Суми, надані у таблиці нижче, відповідають проїзду в обидва кінці з місця походження до організації що проймає, та назад до місця походження. Мобільності в межах відстані до 100 км можуть відбуватися, але не отримують фінансової підтримки на покриття зазначених проїзних витрат.

	Діапазон відстаней	Сума на учасника (в обидва кінці)
<b>Проїзні витрати (студенти і працівники)</b>	Для відстаней проїзду від 100 до 499 км	180 євро
	Для відстаней проїзду від 500 до 1999 км	275 євро

	Для відстаней проїзду від 2000 до 2999 км	360 євро
	Для відстаней проїзду від 3000 до 3999 км	530 євро
	Для відстаней проїзду від 4000 до 7999 км	820 євро
	Для відстаней проїзду 8000 км або більше	1100 євро

У контексті кругової подорожі (наприклад: учасник від'їжджає з пункту від'їзду А, щоб узяти участь у діяльності проекту в іншому пункті В, а потім від'їжджає з В, щоб одразу ж взяти участь у другій діяльності проекту у пункті С, перш ніж повернутись до свого пункту від'їзду А), грантовий внесок на проїзні витрати розраховується як сума:

- Сума одиничної витрати, що відповідає діапазону відстаней від А до В
- +
- Сума одиничної витрати, що відповідає діапазону відстаней від В до С

У випадку кругової подорожі, останній проїзд (щоб учасник повернувся у свій початковий пункт від'їзду) ніколи не враховується при розрахунку грантового внеску на проїзні витрати. Це пояснюється тим фактом, що суми одиничних витрат, що використовуються для розрахунку грантового внеску, вже покривають зворотній проїзд.

Зверніть увагу, що поняття кругової подорожі передбачає діяльність проекту у кожному з пунктів призначення і не стосується проїзду із зупинками.

## 7. Внесення змін до схеми мобільності

Консорціум зобов'язується дотримуватись схеми мобільності, поданої з оригінальними заявками, і, зокрема, запланованої мінімальної кількості мобільностей у кожній з таких чотирьох категорій: студенти з Країн-партнерів Програми, студенти з Країн-членів Програми, працівники з Країн-партнерів Програми та працівники з Країн-членів Програми.

Мінімальна кількість індивідуальних мобільностей (незалежно від тривалості) та розподіл бюджету, передбачений для кожної з цих категорій, указані в кошторисі діяльності у Додатку III Грантової угоди СВНЕ, підписаної з Агентством.

Як визначено у Статті I.8 Грантової угоди, координатор може, за погодженням з бенефіціарами, при виконанні діяльності коригувати кошторис, наведений у Додатку III, шляхом трансферів між категоріями мобільності, за умови, що:

- це коригування витрат не вплине на мінімальну кількість передбачених мобільностей,
- сума бюджету, зазначена у Додатку III Грантової угоди для одної або декількох категорій мобільності не перевищена більше ніж на 10 %, та
- загальний кошторис, наведений у Додатку III Грантової угоди, не перевищено.

На практиці це означає, що у заключному звіті максимальна сума, задекларована за категорією мобільності, може становити 110% дозволеної суми, указаної у Додатку III Грантової угоди для відповідної категорії мобільності без необхідності отримувати попередній дозвіл.

Відповідне зростання, а також будь-яке значне зменшення витрат за даною категорією мобільності, проте, повинно бути обґрунтованим з огляду на цілі проекту СВНЕ.

Для збільшення категорії мобільності більше як на 10%, координатор повинен подати запит про внесення змін, обґрунтувавши потребу у цій зміні, а також оновлений розподіл бюджету за шаблоном Додатку III Грантової угоди. Якщо Агентство прийме цю зміну, координатору буде надісланий лист про внесення поправок, включаючи новий Додаток III.



Максимальну суму гранту, зазначену у Додатку III Грантової угоди, не можна перевищувати за жодних обставин.

Жоден запит на внесення змін до консорціуму СВНЕ (наприклад, вихід ВНЗ-бенефіціара) не може вплинути або поставити під загрозу індивідуальну мобільність, яку на разі приймає відповідний бенефіціар.

## 8. Перелік документів

У таблиці нижче поданий підсумковий перелік обов'язкових документів, згаданих у відповідних розділах цієї Інструкції. Ці документи необхідно використовувати під час підготовки та виконання напряму SMS.

<b>Угода між закладами</b>	
<b>Грантова угода (GA) щодо мобільності студента</b>	
<i>Додаток до GA</i>	<b>Освітня угода про навчання</b> + <i>Інструкції як використовувати Освітню угоду про навчання</i>
	<b>Освітня угода про стажування</b> + <i>Інструкції як використовувати Освітню угоду про стажування</i>
<b>Грантова угода (GA) щодо мобільності працівника</b>	
<i>Додаток до GA</i>	<b>Угода про мобільність з метою викладання</b>
	<b>Угода про мобільність з метою участі у тренінгу</b>
<b>Опитування учасників ЄС</b>	
<b>Студентська хартія Еразмус+</b>	

Наведені вище документи доступні на веб-сайті EACEA на сторінці: [https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capacity-building-in-higher-education\\_en](https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/beneficiaries-space/capacity-building-in-higher-education_en)

Зверніть увагу, що вносити зміни до шаблонів дозволяється лише шляхом додавання елементів, пов'язаних з вашою схемою мобільності. Наявний контент представляє собою мінімальні вимоги, які не можна змінити або видалити.